

Posudek
na dizertaci práci Mgr. Karoliny Novákové

Vanilloidní receptor TRPV1 a mechanisme akutní bolesti.

Školitelkou této práce je RNDr. Viktorie Vlachová, DrSc. z Fyziologického ústavu AV ČR.

Mgr. Nováková předkládá svoji dizertaci práci na 87 stránkách českého textu v etní literatury a seznamu zkratk. Práce je doplněna 4 originálními sděleními v impaktovaných časopisech.

Mgr. Nováková – Toušová má 6 impaktovaných publikací, kde je 3 x první autorkou a 3 x součástí autorského kolektivu. Tyto práce jsou publikovány ve vysoce impaktovaných časopisech s vynikající úrovní.

Práce je celkově vynikající a bylo jí radost recenzovat. V úvodu autorka perfektně zpracovala aktuální situaci, která existuje v rozsáhlém výzkumu TRPV1 receptor a TRPV receptor v bce. Jde o vynikající zpracování literatury v etní obrazové dokumentace a vlastních názorů na literární údaje. Velice oceňuji, že autorka zmínila i úlohu z prvního pohledu okrajových situací jako například vliv omega 3 mastných kyselin na tyto receptory. Zabývá se velmi výraznou úlohou antagonist TRPV receptor, které mohou být využity pro léčení bolesti.

Téma práce je aktuální. Autorka zvolila řešení velice důležitých problémů. Tomu také odpovídají cíle práce, které jsou zpracovány v samostatné části práce a kryjí se s hypotézami práce. V každé subkapitole jsou znovu rozvedeny cíle práce a také hypotézy.

Metodika práce má vynikající úroveň jak z hlediska molekulárně-biologického, tak elektrofyziologického. Pracovala se špičkovými metodami, které jsou v současné době používány.

Autorka rozebírá výsledky a diskutuje k nim v jednotlivých subkapitolách a vždy to dokumentuje příslušnou prací. To je velice šetrné a zvyšuje transparentnost práce. Všechny publikace prošly náročným oponentním řízením, tím je práce vynikající.

Formální zpracování je velmi dobré. Autorka publikovala své názory i v předehledných článcích v českých časopisech Bolest a Psychiatrie.

Svoji práci dokládá 198 literárními odkazy. Součástí práce je i seznam zkratk, který ale není úplný, na které zkratky chybí.

Autorka ve své práci zabývá se velmi významnými úvahami. Velice mě zaujal oxidací-redukční stav z hlediska přenosu bolesti. Jde o přínos patofyziologického výkladu anginy pectoris a klaudikace dolních končetin, která se nejvíce projevuje například u Bürgerovy nemoci.

Významné jsou nálezy týkající se desenzitizace TRPV1 receptoru, zejména otázka působení kapsaicinu a jeho možnostech v léčbě bolesti. Zcela prioritní jsou nálezy zabývající se ganolidem, které otevírají novou kapitolu v možnostech ovlivňování TRPV1 receptorů z jiné stránky. Prioritních nálezů je v publikaci více, ale tyto jsem považoval za zvláště významné. Práce je aktuální a lze ji využít jako patofyziologický základ k farmakologickému ovlivňování bolesti.

V takovéto práci je třeba najít chyby. Měl bych připomínku, že by bylo možná explicitně vyjádřit hypotézy, ale jak jsem již uvedl, jsou vyjádřeny v cílech práce. Připomínku mám k užívání termínu „neuropatické onemocnění“. Je lépe užívat termín „neuropatická bolest“. Ve světě je přijímáno rozdělení bolestí, které nejsou nociceptivní na bolesti neurogenní centrální a neurogenní periferní (neuropatické). V češtině se slovo neuropatické užívá promiskuitně jak pro centrální, tak periferní neurogenní bolest. Otázka je u kanálopatie a kanálopatie. Autorka užívá slovo kanálopatie, které je ještě více „pejorativní“ než slovo kanálopatie. Neurologové stále hledají jiný výraz a vyzývají nás fyziology a patofyziology, abychom jim pomohli. Je to velmi těžké, protože anglické channelopathy je bez jakéhokoli v emocionálního vztahu, ne tak jak v češtině kanálopatie.

Mám ještě připomínku k českému jazyku. Autorka příliš užívá pasiva „dojde k, dochází k“(44x). Používá velmi často „tzv.“(11x). Nic není tzv., protože vše má svůj název. Překlepy jsem našel 2, v úvodu CsC. píše se CSc.; zaměňuje také výrazy ho a jej.

Závěr:

Předložená dizertační práce Mgr. Karolíny Novákové roz. Toušové je vynikající a je příkladem, jak by dizertační práce z oboru neurověd měla vypadat. Publikativní aktivita je také na vynikající úrovni. Autorka má všechny předpoklady k samostatné tvorbě vědecké práce. Doporučuji, aby jí byl udělen titul Ph.D. za jménem podle § 47 zákona o Vysokých školách č. 111/1998 Sb.

prof. MUDr. Richard Rokyta, DrSc.